

B.A. Part—III Semester—V Examination

(Literature of Modern Language)

MARATHI LITERATURE

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :—सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य.

1. संदर्भासह स्पष्टीकरण करा :

(अ) 'माळावरच्या पिंपरणीखाली एका भुताची गाठ पडली त्याची माजी कुस्ती झाली. चीतपट केलं त्याला मी. तंवा खवळून माझ्या अंगावर आलं आन् माळ सरस्तंवा मागं आलं ?

किंवा

(आ) 'गप् ! शांते गप् ! सारखं असं वेडयासारखं काय करतीस ? झालेलं काही परत येत नाही.' 4

(इ) 'अंबो कार्ट लई उनाड हाय. अभ्यासाकडं कायसुदिक बगत न्हायी. दिवस रात्र गावात गटाळया घालत आसतंय, सुधराल तर तुमीच सुधराल बगा त्येला.'

किंवा

(ई) 'कुणीतरी हॉलमध्ये जा म्हणावं काय शाळा आहे का मंडई आहे ? 4

2. व्यंकूची शिकवणी या कथेचा सारांश लिहा.

किंवा

द. मा. मिरासदार यांनी 'नाना घोडके' ही व्यक्तिरेखा कशाप्रकारे रंगविली आहे. 16

3. (अ) 'निरोप' ही कथा अनिशयोक्ती विनोदाची उत्तम कथा आहे, हे विधान स्पष्ट करा.

किंवा

'नदी काठचा प्रकार' या कथेचा सांरांश लिहा. 8

(आ) गोष्टी सांगताना नानाने स्वतःला कसे व का सावरले ?

किंवा

'साप मारण्याचा प्रसंग' द. मा. मिरासदार यांनी कसा रंगविला आहे ? 8

4. साहित्यातील संवेदनात्मकता कशी असते ते स्पष्ट करा.

किंवा

साहित्यनिर्मिती म्हणजे काय ? तिचे स्वरूप स्पष्ट करा.

16

5. साहित्याच्या निर्मितीप्रक्रियेत स्फूर्ती व चमत्कृतिशक्तीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

साहित्यातून व्यक्त होणाऱ्या अनुभवांचे विशेष स्वरूप स्पष्ट करा.

8

6. खालील वस्तुनिष्ठ बुहपर्यायी प्रश्नांसाठी अचूक पर्याय निवडा :

(1) _____ भोंड जिरवणारी ही गोष्ट.

(अ) माणसाची

(ब) मुलांची

(क) सर्वांची

(ड) भल्याभल्यांची

(2) दर _____ माळावर मोठी दंगल उडते.

(अ) रविवारी

(ब) आमावस्येला

(क) दिवशी

(ड) सोमवारी

(3) मग मी रामनवमी येस्तंवर थांबलो आन् मग _____ जाऊन बसलो.

(अ) घरात

(ब) बाहेर

(क) देवकात

(ड) मंदिरात

(4) नानाचे हे असले _____ बोलणे त्यांना मुळीच आवडले नाही.

(अ) चमत्कारिक

(ब) विनोदी

(क) गंमतीदार

(ड) मजेशीर

(5) काही ठिकाणी उगीच आपल्या चार-दोन _____ होत्या.

(अ) गाई

(ब) बोरी

(क) म्हशी

(ड) बाभकी

(6) तो चालू लागला म्हणजे एखादा अंबारीचा _____ झुलल्यासारखे वाटत असे.

(अ) बैल

(ब) हत्ती

(क) गाढव

(ड) यापैकी नाही

- (7) आणि त्या पाठोपाठ _____ लाल उजेडांचा कण क्षणभर चमकला आणि नाहिसा झाला.
 (अ) विडीचा (ब) दिव्याचा
 (क) खंब्याचा (ड) कंदीलाचा
- (8) निरनिराळ्या बऱ्याच परीक्षा पास होऊन अखेर मी एका खेड्यात _____ नोकरी धरील
 तेव्हा माझे वय वीस-बावीस इतके असावे.
 (अ) हवालदाराची (ब) पोष्टमास्तरची
 (क) मास्तराची (ड) शिपायाची
- (9) साहित्य हे लिखित व _____ अशा दोन्ही रूपामध्ये असते.
 (अ) शब्दमय (ब) वैचारिक
 (क) तात्विक (ड) मौखिक
- (10) वाङ्मयाचे शास्त्रीय व _____ असे दोन विभाग मानले जात असत.
 (अ) ललित (ब) गद्य
 (क) काल्पनिक (ड) लिखित
- (11) शिल्प, नृत्य, संगीत, चित्र इ. कलाप्रमाणे _____ ही सुद्धा एक कला आहे.
 (अ) आविष्कार (ब) कल्पनाशक्ती
 (क) साहित्य (ड) सूचकता
- (12) _____ हे व्यक्तिनिष्ठ नसते.
 (अ) ललित वाङ्मय (ब) शास्त्रीय वाङ्मय
 (क) संगीत (ड) शिल्प
- (13) साहित्यकाला या इतर कलांपेक्षा कही दृष्टीने _____ पातळीवर वेगळी आहे.
 (अ) संवेदनात्मकतेच्या (ब) वैचारिकतेच्या
 (क) कल्पनेच्या (ड) आस्वादाच्या
- (14) साहित्यातील हा _____ रसिक मनामध्ये भावना जागृती करीत असतो.
 (अ) निर्मिती (ब) जागृती
 (क) आविष्कार (ड) भावनाविष्कार

(15) साहित्यामधील ही भावनांची _____ व्यापकता व संमिश्रता कलात्मक पातळीवर पोहोचलेली असावी लागते.

(अ) एकता

(ब) विविधता

(क) संवेदना

(ड) सखोलता

(16) साहित्यातून जाणवणाऱ्या वैचारिकतेतील _____ त्या त्या साहित्याकृतीशी संबंधित असते.

(अ) तर्कशुद्धता

(ब) तर्कसंगती

(क) विचारसूत्र

(ड) अद्भूत

16×1=16